

باسمه تعالی

ضرورت توجّه و شهود ملکوت عالم هستی

«اللَّهُمَّ، إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَانِي جَمِيعٍ مَا يَدْعُوكَ بِهِ وُلاةُ أَمْرِكَ.»

خداوندا، به معانی همه‌ی دعا‌هایی که والیان امر، تو را بدان خواندند.

شایسته است توجّه شود، مراد از «مَعَانِي جَمِيعٍ مَا يَدْعُوكَ»، اشاره به چه منزلت‌هایی از متولیان امر الهی می‌باشد؟

☑ می‌توان بیان آن را برای واضح شدن، با مثال‌هایی از امور ظاهری روشن نمود و گفت مثلاً: سوزن برای دوختن است و نخ برای دوخته شدن لباس و لباس برای محفوظ ماندن از سرما و گرما و ستر عورت و زینت و همین‌طور تمام موجوداتی که خداوند خلق فرموده (از امور بزرگ و کوچک) معنایی در هر يك مندرج است که شخص بیننده، به محض دیدنشان توجّهش به کاری که از آن چیز برمی‌آید منعطف می‌شود و بهره‌خویش را از آن می‌گیرد.

☑ اولیای الهی نیز همواره با مشاهده مظاهر عالم هستی و جنبه‌ملکی آنان، توجّهشان به معانی و ملکوت و اسماء و کمالات الهی - که بدان ظهور یافته‌اند - انعطاف پیدا کرده و او را به آن‌ها می‌خوانند، چنان‌که فرموده شده «أَسْأَلُكَ بِمَعَانِي جَمِيعٍ مَا يَدْعُوكَ بِهِ وُلاةُ أَمْرِكَ» و تقاضای دیگران نیز یافتن چنین توجّهی به مظاهر عالم می‌باشد که خود، شرافتی برای اهل ایمان است.

از همین جا روشن می‌شود، چرا معنای سوّم را در احتمالات گذشته، در بیان «معانی» اختیار نمودیم؛ زیرا خداوند متعال و معصومین - علیهم‌السلام - می‌خواهند بشر به کمالات والای انسانیت - که شهود ملکوت عالم هستی است - راه یابند.

از بیانات فوق، معنای «ما يَدْعُوكَ» که اشاره اجمالی است به آن چه در دعا‌های دیگر حضرت که حَقَّ سُبْحَانَهُ را با اسمای بسیار می‌خوانند و در واقع، مشهود خویش را با دیدن مظاهر از ملکوتشان اظهار می‌نمایند، بی‌آن که اسمای الهی را جدای از ذاتش بدانند. خداوند متعال نیز همین معنی را از آنان - علیهم‌السلام - و تابعینشان می‌خواهد، آن جا که می‌فرماید:

- وَ لِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَ ذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ (۱)

و نام‌های نیکو به خدا اختصاص دارد؛ پس او را با آن‌ها بخوانید و کسانی را که در مورد نام‌های او به کثرتی می‌گیرند، رها کنید.

- أَيَّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ (۲)

هر کدام را بخوانید، برای او نام‌های نیکوتر است.

- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ (۳)

خدایی که جز او معبودی نیست [و] نام‌های نیکو به او اختصاص دارد.

- هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ (۴)

اوست خدای خالق نوساز صورتگر [که] بهترین نام‌ها [و صفات] از آن اوست.

(۱). سوره‌ی اعراف، آیه‌ی ۱۸۰.

(۲). سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۱۱۰.

(۳). سوره‌ی طه، آیه‌ی ۸.

(۴). سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۴.